

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я З МЕТОЮ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Ольга Мехед,

*кандидат біологічних наук, доцент,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна*

Метою роботи є здійснення підготовки майбутніх вчителів біології та основ здоров'я до соціально-педагогічної діяльності, направленої на дотримання молоддю здорового способу життя.

Головною умовою покращення здоров'я учасників освітнього процесу є створення здоров'язберігаючого середовища, основними ознаками якого є: оптимальне поєднання методів, форм, засобів навчання та виховання, їх відповідність віковим особливостям школярів; дослідження впливу нових навчально-методичних засобів навчання на здоров'я учнів; дотримання режиму рухової активності, поєднання рухового і статичного навантаження; забезпечення емоційно сприятливої атмосфери навчання; формування в учнів та їх батьків культури здоров'я.

В той же час функціонально-змістове спрямування процесу професійної підготовки майбутніх учителів біології та основ здоров'я до соціально-педагогічної діяльності як складової відкритої соціально-педагогічної системи, що детермінує високий соціально-виховний потенціал мікросередовища навчального закладу, передбачає перспективи вказаного виду діяльності у питанні популяризації здорового способу життя серед учнівської молоді та батьків.

Реалізація вказаних завдань передбачає запровадження розвитку культури, спрямованої на охорону і збереження здоров'я – здоров'язбережувальну культуру – і водночас активне залучення до цієї справи кожного з учасників освітнього процесу. Основними показниками ефективності функціонування здоров'язберігаючого середовища є наступні: матеріально-технічна забезпеченість здоров'язберігаючого середовища, їх

відповідність санітарно-гігієнічним нормам; відповідність організації системи харчування чинним санітарним правилам та нормам; міжособистісні взаємини між суб'єктами навчально-виховного процесу; стан фізичного та психічного здоров'я студентів та викладачів; показники рухової підготовленості учнів, рівень професійної компетентності педагогів, цілісність оздоровчих впливів та стабільність результатів

Висновки. Соціально-педагогічна діяльність вчителя як різновид його професійної діяльності, має на меті створення належних умов для успішної соціалізації учнів у соціально-виховному середовищі школи, засвоєння ними соціокультурного досвіду задля підготовки до самореалізації в суспільстві, надання допомоги дітям, а також їхнім сім'ям у випадках негативного впливу соціально-педагогічних чинників та має значний вплив на формування здорового способу життя у молоді. Учнівській та студентській молоді в закладах освіти необхідно створити мотиваційне та практичне підґрунтя для свідомої здоров'язбережувальної поведінки, яке б дозволило сформуванню стійкі переконання пріоритетності питань індивідуального здоров'я, високої працездатності та довголіття.

Соціально-педагогічна діяльність вчителя біології та основ здоров'я, що має на меті популяризацію здорового способу життя, забезпечує формування мотивації до підтримання здоров'я населення на різних рівнях (особистісному, сімейному, груповому, колективному, національному, глобальному) означає залучення до розв'язання цієї проблеми не лише галузі охорони здоров'я, але й освіти, культури, соціальної роботи тощо.

Ключові слова: здоров'язбережувальна парадигма, здоров'язбережувальне освітнє середовище, здоровий спосіб життя, мотиваційна діяльність, молодь, соціально-педагогічна діяльність.

Джерела:

1. Воскобойнікова Г. Л. Інноваційно орієнтовані технології і методики навчання здорового способу життя в системі професійної підготовки майбутніх учителів основ здоров'я. *Педагогічні науки* : зб. наук. пр., 2011, № 3. С. 67-72.
2. Воскобойнікова Г. Л. Медико-валеологічна компетентність

майбутнього учителя початкової школи: теоретичні та методичні основи формування : моногр. К. : Нестроевий А.І., 2012. 416 с.

3. Воскобойнікова Г. Л. Психолого-педагогічні аспекти формування оздоровчого середовища в процесі професійної підготовки майбутніх учителів основ здоров'я. *Наука і освіта : наук.-практ. журн.*, 2010, № 8. С. 4-6.

4. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

5. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді (Затверджена наказом МОН України від 21 липня 2004 року № 605). *Директор школи*, 2004, № 40 (328), жовтень. С. 23-29.

6. Носко М. О., Гаркуша С. В., Воеділова О. М. Здоров'я-збережувальні технології у фізичному вихованні : монографія. К. : СПД Чалчинська Н.В., 2014. 300 с.

7. Носко М. О., Грищенко С. В., Носко Ю. М. Формування здорового способу життя : навчальний посібник. Київ : МП Леся, 2013. 160 с.

8. Тимошенко В. М. Психолого-педагогічні умови формування мотивації досягнення. Проблема личности в современной науке: результаты и перспективы исследований. К. : КНУ, 2000. С. 118-119.
